

PRÀCTICUM II

GRAU EN MESTRE EN

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Curs 2018-19

Orientacions didàctiques

FACULTAT D'EDUCACIÓ
UNIVERSITAT D'ALACANT

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	2
CAPÍTOL 1. EL PRÀCTICUM II	2
1. QUÈ ÉS EL PRÀCTICUM II?	2
2. LÍNIES BÀSIQUES DEL PLA DE TREBALL.....	3
2.1. Pla de treball en el centre educatiu	3
2.2. Pla de treball en la Facultat d'Educació	4
3. FUNCIONS DEL PROFESSORAT	5
3.1. Docent del centre escolar	5
3.2. Docent de la Facultat d'Educació.....	5
CAPÍTOL 2. ORIENTACIONS PER A L'ELABORACIÓ DE LA MEMÒRIA.....	6
1. INTRODUCCIÓ	6
2. CONTINGUT	6
0. Introducció	6
1. Observació, anàlisi i reflexió crítica sobre la realitat escolar.....	6
2. Observació, anàlisi i reflexió crítica sobre la realitat de l'aula.....	8
3. Disseny, posada en pràctica i anàlisi de la proposta didàctica	7
4. Desenvolupament de la proposta didàctica.....	12
5. Avaluació i propostes de millora	12
6. Altres activitats realitzades.....	12
7. Suports i dificultats trobades	11
8. Conclusions i reflexió personal	11
9. Referències	11
10. Annexos.....	11
3. FORMAT DE PRESENTACIÓ.....	12
4. RESPONSABILITATS EN L'OBTENCIÓ I ÚS DE LA INFORMACIÓ	13
4.1. Utilització de dades personals	13
4.2. Enregistraments, fotografies i difusió d'arxius	13
CAPÍTOL 3. AVALUACIÓ DEL PRÀCTICUM II.....	15
1. AVALUACIÓ PER PART DE LA FACULTAT D'EDUCACIÓ.....	15
2. AVALUACIÓ PER PART DEL CENTRE EDUCATIU.....	16
CAPÍTOL 4. BIBLIOGRAFIA RECOMANADA.....	18

INTRODUCCIÓ

La realització del Pràcticum II és una continuació de l'estada en pràctiques desenvolupada pels estudiants del Grau de Mestre en Educació Primària durant el Pràcticum I. Després del primer contacte dels estudiants amb la realitat educativa, s'ha aconseguit contextualitzar el centre escolar al que va assistir dins d'un àmbit social, escolar i cultural concret. L'objectiu del Pràcticum II consisteix a realitzar en primer lloc, una revisió dels documents que exposen l'organització i funcionament del centre escolar i les seues novetats respecte al curs anterior per a continuació, planificar d'acord a una determinada realitat d'aula una proposta didàctica. La proposta didàctica es dirigirà a un grup escolar concret basant-se en una perspectiva globalitzadora, interdisciplinària i integrada i seguint l'estructura curricular que es desprèn de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOE) com també del Reial decret 126/2014, de 28 de febrer que estableix els ensenyaments mínims de l'etapa de l'Educació Primària, que es concreta el currículum del segon cicle de l'Educació Primària en la Comunitat Valenciana (Decret 108/2014).

En el primer capítol es presenta l'assignatura, es delimiten les principals línies del Pla de treball, tant en el centre educatiu on l'alumnat realitza les pràctiques com en els seminaris de la Facultat d'Educació, i finalment, es descriuen les funcions del professorat.

En el segon capítol, s'exposa detalladament el contingut i les normes per a l'elaboració de la memòria.

En el tercer capítol, es proporcionen les orientacions per a l'avaluació de l'assignatura.

Finalment, en el quart capítol, s'inclou una bibliografia de consulta, sobre la base de la legislació actual, publicacions de llibres, i articles científics complementaris, etc.

CAPÍTOL 1. EL PRÀCTICUM II

1. QUÈ ÉS EL PRÀCTICUM II?

El període de pràctiques en els centres educatius es considera un element curricular essencial per al desenvolupament de les competències professionals dels

futurs docents en el títol de Grau en Mestre en Educació Primària. El Pràcticum és una matèria obligatòria l'objectiu del qual és la iniciació docent de l'alumnat en pràctiques, perquè conega la complexitat de la realitat educativa, pose en pràctica l'experiència teòric-pràctica desenvolupada en la seua etapa formativa, i reflexione sobre la seua pròpia experiència en el centre escolar, etc.

L'assignatura Pràcticum té assignats 48 crèdits en el pla d'estudis del Grau en Mestre en Educació Primària que es distribueixen en tres períodes: Pràcticum I (18 crèdits), Pràcticum II (18 crèdits) i Pràcticum III (12 crèdits). El Pràcticum I es cursa en tercer durant el primer semestre, mentre que el Pràcticum II i III es desenvolupen en quart curs durant el primer i el segon semestre, respectivament.

L'assignatura Pràcticum II, és la segona estada de l'alumnat en pràctiques en el centre educatiu, per la qual cosa es pretén aconseguir, sobre la base de la contextualització realitzada durant el Pràcticum I, la planificació i el desenvolupament d'una proposta didàctica per a un aula concreta. Per a açò, en primer lloc es realitzarà una revisió de l'organització del centre i de la seua documentació, a continuació s'analitzarà la realitat educativa de l'aula i finalment, es durà a terme la planificació i posada en pràctica d'una proposta didàctica.

2. LÍNIES BÀSIQUES DEL PLA DE TREBALL

El pla de treball és una eina que permet organitzar i sistematitzar les principals directrius que s'han de desenvolupar durant un període de temps per a la consecució d'una fi. En aquest cas, l'estada del Pràcticum II ocupa del 26/10/2018 al 21/12/2018 i es desenvolupa en centres d'Educació Infantil i Primària (CEIP) i en la Universitat.

L'estada durant el Pràcticum II s'ha d'entendre com un projecte personal en el qual s'integren les pautes comunes que homologuen la formació de l'estudiant implementant les dinàmiques i interessos específics de cada escola, i les peculiaritats i els interessos dels docents tutors del centre i supervisors de l'alumnat en pràctiques.

A continuació, s'exposen les línies generals a desenvolupar durant el Pràcticum II.

2.1. Pla de treball en el centre educatiu

En primer lloc, durant el període de pràctiques s'analitzaran els següents aspectes centrats en la revisió de l'estructura, organització i documents del centre

educatiu. Es tracta de dur a terme una **revisió de l'anàlisi realitzada durant el Pràcticum I i reflexionar sobre possibles canvis.**

1. Analitzar l'estat actual de la descripció orgànica i acadèmica del centre en comparació amb el curs anterior.
2. Analitzar el projecte educatiu de centre i les seues possibles modificacions.
3. Analitzar el projecte plurilingüe o lingüístic.
4. Analitzar la programació didàctica del nivell educatiu

A continuació, es realitzarà **l'observació, anàlisi i reflexió crítica sobre la realitat de l'aula**, centrant l'atenció principalment en característiques psicoevolutives de l'alumnat, necessitats educatives, etc.

Finalment, i tenint en compte la realitat de l'aula, l'alumnat en pràctiques haurà de **dissenyar i posar en pràctica una proposta didàctica** amb l'alumnat del grup/classe sota la supervisió del tutor o la tutora d'aula. Aquesta Proposta Didàctica ha de contenir tots els elements curriculars necessaris. Per a açò, l'alumnat haurà de seguir l'esquema-guio indicat en el Capítol 2 d'aquesta guia

2.2. Pla de treball en la Facultat d'Educació

A) Assistència a seminaris

L'alumnat haurà d'assistir els dilluns durant el període de pràctiques als seminaris (generals, de tutoria o individuals) establerts pels professors tutors de pràctiques de la Facultat d'Educació.

- Seminaris generals (o de gran grup): ofereix orientacions de caràcter general, aplicables a múltiples situacions i d'utilitat per a desenvolupar un adequat període de pràctiques. Són obligatoris.

- Seminaris de tutoria (o de petit grup): el tutor de la universitat guia, orienta i assessora a un grup d'alumnes en aspectes més concrets i específics de les seues pràctiques. Són obligatoris.

- Seminaris individuals: l'alumnat consulta dubtes concrets durant la realització de les seues pràctiques. Aquests seminaris de tipus individual s'utilitzaran perquè el tutor de pràctiques realitze una avaluació formativa, és a dir, que supervise les parts de la Memòria i el seu desenvolupament. D'aquesta manera, el resultat final de la Memòria s'ajustarà en major mesura als objectius proposats.

B) Elaboració de la Memòria

El Pràcticum II conclou amb el lliurament de la Memòria de pràctiques en la qual queda reflectida el desenvolupament del pla de treball. Les orientacions per a l'elaboració de la mateixa són descrites en el capítol 2.

3. FUNCIONS DEL PROFESSORAT

Les pràctiques en els centres educatius durant el Pràcticum II seran orientades per les aportacions del tutor de pràctiques de la Facultat i per part dels mestres del centre escolar les funcions dels quals d'assessorament i orientació són fonamentals perquè l'alumnat aconseguisca els objectius proposats.

3.1. Docent del centre escolar

El seu acompliment professional col·laboratiu en conjunció amb el professorat de la Facultat, pot concretar-se en les següents quatre funcions bàsiques i rellevants. En primer lloc, informar, orientar i guiar a l'alumnat de pràctiques perquè pugui revisar i analitzar els documents d'identitat i organitzatius del centre. En segon lloc, assessorar a l'alumnat en pràctiques respecte a l'observació i anàlisi de la realitat en l'aula. En tercer lloc, assessorar, guiar i ajudar durant el disseny i el desenvolupament de les activitats, tòpics o projectes que haurà de dur a terme l'alumnat en pràctiques en situació real d'ensenyament. I finalment, fer un seguiment i una avaluació formativa.

3.2. Docent de la Facultat d' Educació

Quant al professorat de la Universitat, la funció del tutor/a amb l'alumnat en pràctiques es basa a oferir un seguiment i orientacions sobre el desenvolupament de la Memòria del Pràcticum II. Afavorirà el desenvolupament de la reflexió de l'alumnat sobre els continguts teòric-pràctics que al llarg dels estudis de Grau de Mestre en Educació Primària ha estudiat, aplicant-los en l'aula mitjançant la proposta didàctica. Aquesta funció es desenvoluparà en sessions de gran grup, de petit grup (o seminari) i de tutories individualitzades.

CAPÍTOL 2. ORIENTACIONS PER A L'ELABORACIÓ DE LA MEMÒRIA

1. INTRODUCCIÓ

En el present capítol s'exposen de manera detallada les normes per a l'elaboració de la Memòria atenent als objectius del Pla de treball. Conèixer els aspectes que ha d'integrar la memòria de pràctiques, així com les seues principals normes d'elaboració i redacció resulta un factor essencial per a garantir una major qualitat en el resultat de la seua realització.

Es proposa un guió orientatiu identificant els principals aspectes que ha d'incloure la contextualització del centre escolar i de l'aula, així com la planificació i desenvolupament de la proposta didàctica.

La memòria final serà avaluada atenent a dos aspectes: contingut i format de presentació.

2. CONTINGUT

La memòria final haurà d'incloure els següents apartats i subapartats tenint en compte els aspectes que han de ser tractats en cadascun d'ells.

0. INTRODUCCIÓ

Presentació general dels continguts exposats en la memòria.

1. OBSERVACIÓ, ANÀLISI i REFLEXIÓ CRÍTICA SOBRE LA REALITAT ESCOLAR

1. Anàlisi de les modificacions i estat actual de la descripció orgànica i acadèmica del CEIP (organigrama) en relació al curs anterior. Possibles canvis, causes i les seues conseqüències.
2. Anàlisi de les modificacions i estat actual del projecte educatiu de centre.
3. Anàlisi de les modificacions i estat actual del projecte plurilingüe o lingüístic.

4. Anàlisi de la programació didàctica del nivell.

2. OBSERVACIÓ, ANÀLISI I REFLEXIÓ CRÍTICA SOBRE LA REALITAT DE L'AULA

Es realitzarà una observació, anàlisi i reflexió crítica sobre la realitat de l'aula. Aquest pas és previ a la planificació i desenvolupament de la proposta didàctica i ajudarà a conèixer al grup-classe. Els punts que ha d'incloure aquest apartat són els següents:

1. Organització i funcionament de l'aula.
2. Característiques dels alumnes.
3. Necessitats específiques de suport educatiu.
4. Connexió entre la programació didàctica del nivell i la programació d'Aula.

3. DISSENY, POSADA EN PRÀCTICA I ANÀLISI DE LA PROPOSTA DIDÀCTICA

Per a dur a terme la planificació i desenvolupament de la proposta didàctica és imprescindible partir de les anàlisis prèvies realitzades en la programació didàctica del nivell i programació d'aula. Els treballs proposats seguiran les pautes d'actuació que indique el tutor-docent.

El guió proposat és un format orientatiu per al disseny, desenvolupament i avaluació d'una proposta didàctica (PD). Per tant, és una estructura oberta i flexible que permet integrar i ajustar diferents maneres d'abordar el procés didàctic. La PD pot ser de diferent tipus: projectes de treball, unitats didàctiques integrades, centres d'interès, webquest, etc. Es recomana que el PD continga els següents apartats:

a) Títol

- Quin títol proposar a la Proposta Didàctica (PD)?

La PD ha de tenir un títol que identifique el contingut desenvolupat sobre la base de les matèries a les quals pertany, els interessos de l'alumnat, aspectes socials, etc. Aquest pot formular-se com a enunciat, problema o interrogant, amb la finalitat de captar l'interès de l'alumnat i que resulte motivador.

b) Descripció

- Com és la PD?
- Perquè he fet aquesta PD?

Justificar quines raons determinen el desenvolupament d'aquesta PD així com les seues característiques generals (Interdisciplinari, globalitzada, projecte, tallers, etc.).

c) Nivell/etapa

- A quin nivell/etapa es dirigeix la PD?

Indicar el nivell/etapa en el qual es desenvolupa la PD.

d) Competències clau

- Quines competències clau es van a treballar?

Les competències clau es fixen en el Reial decret 126/2014, del 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic d'Educació Primària, i la seua relació amb els continguts i criteris d'avaluació de l'Etapa en l'Ordre ECD/65/2015, de 21 de gener. Es farà referència al Decret 108/2014 de 4 de juliol pel qual s'estableix el currículum de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana i al Document Pont.

Les competències clau són:

1. Comunicació lingüística.
2. Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.
3. Competència digital.
4. Aprendre a aprendre.
5. Competències socials i cíviques.
6. Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.
7. Consciència i expressions culturals.

Les competències clau hauran d'estar relacionades amb els continguts de la PD.

e, f, g) Continguts, Criteris d'Avaluació i Indicadors d'assoliment

- Quins continguts formulem per a la PD?

Els continguts mínims estan fixats en el Reial decret 126/2014 per a Educació Primària. El Decret 108/2014 concretarà i ajustarà aquests continguts a la realitat social, cultural i lingüística de la Comunitat Valenciana, i els seqüenciaran per àrees i nivells. En la proposta didàctica els continguts proposats

hauran d'estar relacionats amb els criteris d'avaluació i Indicadors d'assoliment. Per a açò, es tindrà en compte el document pont.

h) Temporalització

- Com he planificat el nombre de sessions i el seu desenvolupament? Pla de treball.

Utilitzar un cronograma que reflectisca el desenvolupament temporal de la PD tenint en consideració el període de temps seleccionat, la distribució de les sessions, etc. L'alumnat haurà de tenir en compte el calendari escolar del curs vigent.

i) Metodologia

- Quina metodologia vaig a desenvolupar?

En aquest apartat és recomanable descriure i explicar de manera general els principis i estratègies metodològiques que guien el procés d'ensenyament-aprenentatge i que es van a desenvolupar al llarg de la PD. A més de tenir en compte els principis metodològics establerts en el Decret del Currículum, és molt important considerar les estratègies didàctiques que utilitza cada tutor/a en l'aula amb la finalitat d'adaptar-les i incloure-les a la PD.

Així mateix, la metodologia docent ha de basar-se en un aprenentatge significatiu, amb un enfocament globalitzat, interdisciplinari, transversal i cooperatiu. En triar el plantejament metodològic amb el qual volem desenvolupar la PD hem de precisar quines estratègies metodològiques anem a emprar a cada moment del procés com poden ser:

- Modalitats d'agrupament: aprenentatge individual i autònom, treball en petit grup, treball en gran grup, etc.
- Estratègies metodològiques generals: aprenentatge basat en projectes (ABP), metodologies basades en racons o tallers, la classe invertida (flipped classroom), etc.

j) Organització didàctica de tasques, activitats i exercicis

Programar per competències suposa una organització de procés d'ensenyament-aprenentatge estructurat en tasques, activitats i exercicis que integren coneixements de les diferents àrees. L'esquema bàsic d'organització de la seqüència didàctica és el següent:

ACTIVITAT 1/ TASCA1			
COMPETÈNCIES			
CONTINGUTS QUE TREBALLA		INDICADORS D'ASSOLIMENT	
METODOLOGÍA	AGRUPACIÓ ESPACIAL	DURACIÓ	MATERIALS I RECURSOS
AVALUACIÓ			

k) Espais i recursos

- On es desenvolupa la PD?
- Quins recursos personals i materials s'utilitzen?

Indicar els espais en els quals es duu a terme el desenvolupament de la PD i descriure la distribució espacial que es precisa per a desenvolupar adequadament les activitats proposades segons el tipus de metodologia o agrupació. També s'indicaran els recursos personals i materials que es van a utilitzar.

l) Atenció a la diversitat

- Com atendre a tot l'alumnat?

Explicar quins aspectes s'han considerat per a atendre a la diversitat de l'alumnat en l'aula. L'educació implica un procés d'atenció individualitzada atenent a les característiques específiques de cada alumne/a i fomentant un bon clima d'aula i equip. Es tracta d'explicar quines adaptacions s'han dut a terme o es portarien en casos hipotètics (metodologia específica, adaptacions significativa o no significativa) dels continguts, indicadors d'assoliment o dels criteris d'avaluació.

m) Elements transversals

- Quins temes transversals van a treballar-se en la PD?

En aquest apartat s'han de concretar els temes transversals que es van a treballar en la PD com: foment de la lectura, comprensió lectora, expressió oral i escrita, comunicació audiovisual, tecnologies de la informació i de la comunicació, emprenedoria, i educació cívica i constitucional.

n) Avaluació

Els docents avaluaran tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la seua pràctica docent.

Per a açò, s'ha d'indicar els **critèris d'avaluació**, els **indicadors d'assoliment**, així com les **eines d'avaluació** y **critèris de qualificació** que es van a emprar en la PD

4. DESENVOLUPAMENT DE LA PROPOSTA DIDÀCTICA

Explicar l'aplicació de la proposta didàctica amb les fortaleeses i debilitats trobades durant el procés.

5. AVALUCIÓ I PROPOSTES DE MILLORA

Explicar les conclusions extretes per l'alumne en pràctiques a partir de la seua autoavaluació com a docent i del procés d'ensenyament-aprenentatge (resultats a destacar, propostes de millora, reflexió, etc.).

6. ALTRES ACTIVITATS REALITZADES

Descripció d'aquelles activitats en les quals s'haja participat en el centre durant el període de pràctiques.

7. SUPORTS I DIFICULTATS TROBADES

Explicar com s'han sentit amb la seua experiència l'alumne/a en pràctiques, quins suports han rebut i com les han beneficiat, així com les dificultats que els han sorgit i la manera de superar-los.

8. CONCLUSIONS I REFLEXIÓ PERSONAL

A manera de conclusió, realitzar una reflexió personal sobre l'experiència.

9. REFERÈNCIES

Citar la bibliografia utilitzada per a dissenyar e implementar la PD, així com per a la redacció de la memòria final.

10. ANNEXOS

En aquest apartat es pot incloure qualsevol aspecte a destacar per l'alumnat en pràctiques (p. ex. preparació, procés i resultat d'una activitat de la PD, murals, tallers, etc.).

3. FORMAT DE PRESENTACIÓ

La memòria del PRACTICUM II es presentarà virtualment, en format pdf en el UACloud a través de l'aplicació Controls. L'alumnat podrà pujar el treball una vegada obert el control i fins a la data de la convocatòria oficial.

Primera pàgina: Portada. Han d'aparèixer els següents elements:

- El logotip de la UA en la part superior.
- El nom del Centre: Facultat d'Educació, Universitat d'Alacant.
- El tipus de treball: Memòria: PRÀCTICUM II.
- Nom i cognoms de l'autor/a.
- El curs acadèmic.

Segona pàgina:

- Nom i cognoms de l'autor/a.
- Nom i localitat del Centre en el qual es realitzen les pràctiques.
- Nom i cognoms del/de la Tutor/a del centre escolar.
- Nom i cognoms del/ de la Tutor/a de la Facultat.

Tercera pàgina:

- Declaració d'Autoria.

Quarta pàgina

-Índex de l'estructura de la memòria, tenint en compte l'organització proposada en aquesta guia en l'apartat "Contingut". En l'índex han de constar totes les parts del treball i la pàgina on comença cadascuna de les parts.

Cinquena pàgina i següents:

-Redacció del text de la memòria.

-En l'annex, es poden incloure: tots els documents, notes de camp, fotografies i dibuixos que estimen oportuns per a major comprensió de la memòria.

L'extensió recomanada se situa entre 10.000 i 15.000 paraules exceptuant els annexos, excepte en aquells casos que per la naturalesa del treball no siga recomanable aquest criteri. El format que ha d'utilitzar-se per a la redacció de la memòria és el següent:

-Tipus de lletra: Times New Roman o Arial de 12 punts, i 1,5 d'interlineat. Marges de 3 cm. Excepte l'inferior de 2,5 cm.

-Pàgines numerades.

-Utilitzar un llenguatge per a la igualtat de gènere.

-L'autoria de les fonts consultades s'haurà de citar sempre en l'apartat de referències.

-S'ha d'evitar la intertextualitat (la incorporació literal de fragments dels documents consultats).

-Referències: La bibliografia comprèn el llistat de les obres consultades i expressament citades al llarg del treball. Es presentarà al final de la memòria i se citarà seguint les normes Associació de Psicologia Americana (APA).

4. RESPONSABILITATS EN L'OBTENCIÓ I ÚS DE LA INFORMACIÓ

4.1. Utilització de dades personals

En el moment de realitzar el porta folio del Pràcticum II és imprescindible evitar la utilització de dades personals (noms, adreces, etc.) que puguen identificar a les persones (alumnat, docents, com de qualsevol altre professional o familiar). Per això, per a facilitar la redacció d'experiències i reflexions, s'han d'utilitzar noms ficticis o indicar únicament la inicial del nom.

4.2. Enregistraments, fotografies i difusió d'arxius

En el context escolar, qualsevol videocreació, fotografies, etc. que implique a

l'alumnat, docents o familiars i la seua posterior publicació en qualsevol mitjà digital o imprès (p. ex. internet, publicacions electròniques o impreses, porta folio del Pràcticum, etc.) és un assumpte delicat que exigeix conèixer i respectar la legislació vigent.

Abans de realitzar qualsevol d'aquests actes (gravar, fotografiar, publicar, etc.), s'ha de consultar tant al tutor de pràctiques com al director/a del Centre i informar-se sobre el procediment que tenen establert a l'hora de treballar amb imatges, com: demanar permís als responsables dels menors i docents, traure d'esquena o esborrar les seues cares amb un programa d'edició d'imatge, cercar un enquadrament on no s'aprecien les cares, o simplement no realitzar enregistraments ni fotografies. En cas de dubte, han d'abstenir-se de publicar cap imatge.

Les següents lleis regulen els drets que qualsevol ciutadà, especialment el menor, tenen pel que fa a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge:

-Drets fonamentals i llibertats públiques, regulat pel Títol I de la Constitució (article 18).

-Llei Orgànica 1/1982, de 5 de maig, sobre protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.

-Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor (article 4).

-Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal: Obligacions i responsabilitats del Centre i els docents pel que fa a la informació personal de l'alumnat.

CAPÍTOL 3. AVALUACIÓ DEL PRÀCTICUM II

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu. Haurà d'analitzar i valorar els processos d'aprenentatge de l'estudiant que corresponguen als coneixements, habilitats i actituds dels objectius i continguts de l'assignatura.

En aquesta avaluació es prestarà especial atenció tant al desenvolupament de les competències relacionades amb la implicació en el centre on es desenvolupen les pràctiques com al desenvolupament de les competències d'interpretació de la realitat educativa, que els estudiants coneixeran en els centres escolars, mitjançant l'ús de coneixements teòric-pràctics treballats en la facultat, i a les competències per a expressar aquests coneixements en la Memòria final.

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà en funció de les qualificacions obtingudes en la part valorada des de la Facultat d'Educació (40%) i pel centre educatiu (60%). Per a poder establir la nota mitjana s'ha de tenir aprovada tant l'avaluació del centre educatiu (CEIP) com l'avaluació del tutor/-a de la Universitat.

A continuació, es descriuen els criteris d'avaluació que realitzarà el tutor de la Universitat sobre la Memòria final i l'assistència als Seminaris de l'alumne, i pel tutor del centre d'estudis sobre les actuacions de l'alumne durant les pràctiques.

1. AVALUACIÓ PER PART DE LA FACULTAT D'EDUCACIÓ

Avaluació de la Memòria*: (fins a 3 punts)

Introducció, revisió de l'observació, anàlisi i reflexió crítica de la realitat escolar	0,25
Revisió de l'observació, anàlisi i reflexió crítica de la realitat de l'aula	0,25
Disseny, posada en pràctica i anàlisi de la proposta didàctica	2
Coherència interna, incorrecció ortogràfica i expressiva	0,5
Puntuació total	3

*Tota memòria plagiada parcialment o en la seua totalitat tindrà la qualificació final de 0.

Avaluació dels Seminaris: (fins a 1 punt)

Assistència i participació activa a les sessions (fins a 1 punt).

- 6 seminaris fins a 1 punt
- 5 seminaris fins a 0,75 punts
- 4 seminaris fins a 0,5 punts
- menys de 4 seminaris 0 punts

2. AVALUACIÓ PER PART DEL CENTRE EDUCATIU

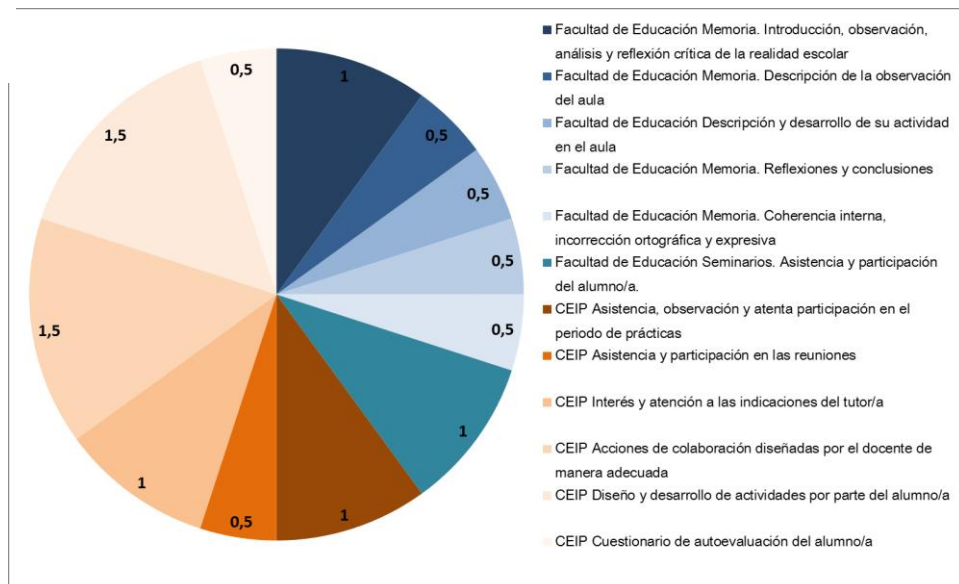
Avaluació de les Pràctiques: (fins a 6 punts)

	Puntuació màxima
<p>Assistència i participació</p> <ul style="list-style-type: none"> - Acudeix al centre amb puntualitat. - Coneix i respecta les normes de convivència del centre. - Participa de forma activa en les activitats col·lectives, la vigilància dels esbarjos i en l'entrada i l'eixida de l'alumnat. - Va a les reunions de coordinació (nivell, cicle, àrea) sempre que el docent ho estima oportú, i mostra interès pels temes tractats i el seu desenvolupament. 	1
<p>Actitud i interès en l'aula</p> <p>L'alumne/a ha mostrat interès i atenció a les indicacions del tutor/a a l'aula (realitza preguntes sobre l'observat, realitza anotacions, demostra entusiasme i motivació, té una actitud positiva cap a l'aprenentatge, etc.).</p>	1
<p>Cerca d'informació i materials</p> <p>L'alumne/a ha realitzat una recopilació d'informació i materials adequada per a la Proposta Didàctica (indaga i mostra interès pels materials didàctics del centre escolar, recopila materials externs adequats, investiga sobre recursos innovadors, etc.).</p>	1
<p>Disseny de la Proposta Didàctica</p> <p>L'alumne/a ha realitzat un disseny i planificació adequada de la Proposta Didàctica a partir de la programació didàctica del nivell i la programació d'aula del docent-tutor.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mostra una relació entre continguts, criteris d'avaluació i competències clau. Inclou el disseny d'activitats i exercicis que propicien l'adquisició de les competències lingüístiques (CCL). - Existeix relació entre activitats proposades i les estratègies metodològiques, utilitzant diferents espais, distribució de temps, organització d'aula i agrupament de l'alumnat, recursos didàctics i les tecnologies (TIC). - Les activitats d'ensenyament-aprenentatge estan relacionades amb els criteris d'avaluació, competències clau i el desenvolupament dels continguts proposats seqüenciats correctament. - Concreta el procediment i els instruments d'avaluació per a cadascun dels criteris d'avaluació implicats en la Proposta Didàctica, concretant els criteris de qualificació i el seu pes en l'avaluació contínua. - Proposa activitats de reforç i ampliació atenent les diferents NEE existents a 	1

l'aula, tenint en compte les característiques i necessitats del grup classe, etc.).	
Posada en pràctica de la Proposta Didàctica La posada en pràctica de la Proposta Didàctica ha sigut adequada: ha realitzat una aplicació coherent al seu disseny i l'ha adaptada a les necessitats i el ritme de l'aula. Atén a l'alumnat en el seu conjunt i a les necessitats individuals amb una metodologia activa: utilitza dinàmiques de grup, controla els temps, integra els espais i recursos més indicats, realitza una avaluació coherent al seu disseny, etc.	1,5
Autoavaluació de l'alumne Valoració del qüestionari d'autoavaluació realitzat per l'alumne/a (realitza i lliura al tutor/a una reflexió crítica sobre el desenvolupament de les seues pràctiques al centre escolar).	0,5
Puntuació màxima	6

El procés d'avaluació dels estudiants pot incloure complementàriament l'elaboració d'un informe per part del centre educatiu sobre el grau d'adquisició individual d'aprenentatges de l'alumne en funció de la pràctica realitzada.

En la figura següent s'indiquen de forma resumida els criteris d'avaluació de l'assignatura i la qualificació màxima per ítem.

CAPÍTOL 4. BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

- Bolívar-Botía, A. (2007). Competencias básicas y Educación para la ciudadanía. *Temas para el debate*, 149, 45-47.
- Bolívar-Botía, A. (2010). *Competencias básicas y currículo*, Madrid: Síntesis.
- Cachia, R.,Ferrari, A.,Ala-mutka, K. I Punie, Y.(2010). *Creative Learning and Innovative Teaching: final report on the Study on Creativity and Innovation in Education in EU Member States*. Luxemburg: IPTS/POEU.
- Cañas-Cortázar, A., Martín-Díaz, M. J. i Níeda, J. (2007). *Competencia en el conocimiento y la interacción con el mundo físico: la competencia científica*. Madrid: Alianza.
- Coll, E. (2006). Lo básico en la educación básica. Reflexiones en torno a la revisión y actualización del currículo de la educación básica. *Revista Electrónica de Investigación Educativa*, 8(1). Recuperado de <http://redie.uabc.mx/vol8no1/contenido-coll.html>.
- Dabrowski, M. i Wisniewski, J. (2011). Translating key competences into the school curriculum: lessons from the Polish experience. *European Journal of Education*, 46(3), 323-334.
- [DECRET 127/2012, de 3 d'agost, del Consell, pel qual es regula el plurilingüisme en l'ensenyança no universitària a la Comunitat Valenciana.](#)
- [DECRET 108/2014, pel que s'estableix el Currículum d'Educació Primària en la Comunitat Valenciana \(DOGV 07/07/2014\).](#)
- DECRET 231/1997, de 2 de setembre, pel qual es regula la creació, estructura i funcionament dels Centres de Formació, Innovació i Recursos Educatius de la Comunitat Valenciana (CEFIREs) (DOGV 08/09/1997).
- DECRET 39/1998, de 31 de març, del Govern Valencià, d'ordenació de l'educació de l'alumnat amb necessitats educatives especials (DOGV 17/04/1998) Modificat pel Decret 227/2003 (DOGV 18/11/2003).
- DECRET 39/2008 de 9 d'abril sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i PAS (DOCV 09/04/2008).
- DECRET 79/1984, de 30 de juliol, sobre aplicació de la llei 4/1983 d'ús i ensenyament del valencià, en l'àmbit de l'ensenyament no universitari de la comunitat valenciana (DOGV 23/08/1984).
- [DECRET 88/2017, de 7 de juliol, del Consell, pel que es modifica el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel que s'estableix el currículum i es desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Primària en la Comunitat Valenciana \(DOGV 14/07/2017\).](#)
- DECRET 9/2017, de 27 de gener, del Consell, pel qual s'estableix el model lingüístic educatiu valencià i es regula la seua aplicació en els ensenyaments no universitaris de la Comunitat Valenciana (DOGV 6/02/16).
- Escamilla, A. (2008). *Las competencias básicas. Claves y propuestas para su desarrollo en los centros*. Barcelona: Graó.
- Escamilla, A. (2009). *Las competencias en la programación de aula: infantil y primaria (3-12 años)*. Barcelona: Graó.

- European Commission (2004). *Key competences for lifelong learning: a European reference framework*. Luxembourg: Publications Office.
- Fernández-López, L. (2009). Los proyectos de investigación del alumnado para la adquisición de las competencias básicas. *Aula de innovación educativa*, 186, 19-22.
- Garagorri, X. (2007). Currículo basado en competencias: aproximación al estado de la cuestión. *Aula*, 161, 47-55.
- Giráldez-Hayez, A. (2007). *Competencia cultural y artística*. Madrid: Alianza.
- Guzmán-Ibarra, I. i Marín-Urbe, R. (2011). La competencia y las competencias docentes: reflexiones sobre el concepto y la evaluación. *Revista electrónica interuniversitaria de formación del profesorado*, 1, 151-163. Recuperado de http://aufop.com/aufop/uploaded_files/articulos/1301588498.pdf
- Hoskins, B. I Fredricksson, U. (2010). Competences for learning to learn and active citizenship: different currencies or two sides of the same coin? *European Journal of Education*, 45, 121–137.
- Hozjan, D. (2009). Key competences for the development of lifelong learning in the European Union. *European Journal of Vocational Training*, 46(1), 196-207.
- Jiménez-Rodríguez, M. Á. (2011). *Cómo diseñar y desarrollar e currículo por competencias: guía práctica*. Madrid, España: PCC.
- [LLEI 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià.](#)
- [Llei 4/1983, de 23 de novembre, de ús i ensenyament del valencià \(DOGV 01/12/1983\).](#)
- Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (BOE 04/05/2006).
- Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa. (BOE 10/12/2013).
- Marina, J.A. (2007). *Competencia social y ciudadana*. Madrid: Alianza.
- Martín-Ortega, E. i Moreno, A. (2007). *Competencia para aprender a aprender*. Madrid: Alianza.
- Moya-Otero, J. i Luengo-Horcajo, F. (2009). Las competencias básicas en el proyecto educativo de centro. *Organización y gestión educativa: Revista del Fórum Europeo de Administradores de la Educación*, 17(2), 12-16.
- Moya-Otero, J. i Luengo-Horcajo, F. (2010). Competencias básicas como cultura imprescindible: de la teoría a la práctica. *Organización y gestión educativa: Revista del Fórum Europeo de Administradores de la Educación*, 18(4), 33-35.
- Moya-Otero, J. i Luengo-Horcajo, F. (coord.) (2011). *Teoría y práctica de las competencias básicas*. Barcelona: Graó.
- OECD (2010). *PISA 2009 Framework: Key Competencies in Reading, Mathematics and Science*. Paris: OECD Publishing.
- ORDRE 14/2013, de 4 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula el procediment d'admissió de l'alumnat en els centres docents públics i privats concertats que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil, Educació Primària, Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat de la Comunitat Valenciana (DOGV 11/04/2013).

ORDRE 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana (DOGV 16/06/2011).

ORDRE 45/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per al que es regula l'estructura de les programacions didàctiques en l'ensenyament bàsic (DOGV 16/06/11).

Ordre 99/2010, de 21 de desembre, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen les modalitats, la convocatòria, el reconeixement, la certificació, el registre i la valoració de les activitats de formació permanent del professorat (DOGV 21/01/2011).

Ordre de 14 de juliol de 1999 de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, per la qual es regulen les condicions i el procediment per a flexibilitzar, excepcionalment, la durada del període d'escolarització obligatòria dels alumnes i alumnes que tenen necessitats educatives especials derivades de condicions personals de sobre dotació intel·lectual (DOGV 05/08/1999).

Ordre de 15 de maig de 2006, de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, per la qual estableix el model d'informe psicopedagògic i el procediment de formalització (DOGV 31/05/2006).

Ordre de 16 de juliol de 2001, per la qual es regula l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials escolaritzat en centres d'Educació Infantil (2º cicle) i Educació Primària (DOGV 17/09/2001).

ORDRE de 17 de juliol de 1997, de la conselleria de cultura, educació i ciència, per la qual es regulen les activitats d'estudi alternatives als ensenyaments de religió establides pel Reial decret 2438/1994, de 16 de desembre (DOGV 24/07/1997).

ORDRE de 31 de març de 2006, de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, per la qual es regula el pla de convivència dels centres docents (DOGV 10/05/2006).

ORDRE de 4 de juliol de 2001, de la Conselleria de Cultura i Educació, per la qual es regula l'atenció a l'alumnat amb necessitats de compensació educativa (DOGV 17/07/2001).

Ordre ECD/65/2015, de 21 de gener, per la qual es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'educació primària, l'educació secundària obligatòria i el batxillerat. (BOE 29/01/2015)

Ortega-Osuna, J. L. (2010). *Competencias básicas: desarrollo y evaluación en educación primaria. Proyecto Azahara*. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer.

Pepper, D. (2011). Assessing key competences across the curriculum-and Europe. *European Journal of Education*, 46(3), 335.

Pérez-Esteve, P. i Zayas, F. (2007). *Competencia en comunicación lingüística*. Madrid. Alianza.

Pujolar, J., González, I., Font, A. i Martínez, R. (2010). *Llengua i joves. Usos i pecepcions lingüístics de la joventut catalana*. Barcelona: Departament d'Acció Social i Ciutadania, Secretaria de Joventut.

REIAL DECRET 126/2014, pel que s'estableix el Currículum d'Educació Primària BOE 1/03/2014).

Reial decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seua inclusió social (BOE 3/12/13).

Resolució d'1 de juliol de 2016, de les direccions generals de Política Educativa i de Centres i Personal Docent, per la qual es dicten instruccions per a l'organització i funcionament dels centres d'Educació Especial per al curs 2016-2017 (DOGV 12/07/2016).

[RESOLUCIÓ de 27 de juny de 2018, del secretari autonòmic d'Educació i Investigació, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Infantil de segon cycle i Educació Primària durant el curs 2018-2019.](#)

RESOLUCIÓ de 27 de juliol de 2016, de la Direcció general de Política Educativa, per la qual es dicten instruccions per a l'organització i el funcionament de les unitats específiques de comunicació i llenguatge situades en centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil (2n. cycle), Educació Primària i Educació Secundària per al curs 2016-2017 (DOGV 1/08/16).

RESOLUCIÓ de 30 juliol de 2008, de la Direcció general d'Ordenació i Centres Docents i de la Direcció general de Personal, per la qual s'estableixen els requisits bàsics, criteris i procediments per a aplicar en els centres educatius un programa d'educació plurilingüe que permeta fomentar una primera aproximació a la llengua anglesa en el segon cycle de l'educació infantil (DOGV 21/08/2008).

RESOLUCION de 24 de juliol de 1997, de la direcció general d'ordenació i innovació educativa i política lingüística, que desenvolupa l'ordre de 17 de juliol de 1997, per la qual es regulen les activitats d'estudi alternatives als ensenyaments de religió (DOGV 31/07/1997).

Rodríguez-Arenas, D. (2009). Competencias básicas: reto para la dirección escolar y excusa para la transformación de las instituciones educativas. *Organización y gestión educativa: Revista del Fórum Europeo de Administradores de la Educación*, 17(2), 22-27.

Roselló, V. (2011). Cap a una educació plurilingüe: una proposta d'investigació-acció. *Investigació i Innovació Educativa i Socioeducativa*, 2(2), 3-18.

Rychen, D. S. i Salganik, L. H. (2001). *Defining and Selecting Key Competencies*. Cambridge: Hogrefe & Huber.

Rychen, D. S. i Salganik, L. H. (2003). *Key Competencies for a Successful Life and a Well-functioning Society*. Cambridge: Hogrefe & Huber.

Rychen, D. S. i Tiana, A. (2004). *Developing Key Competencies in Education some lessons from international and national experience*. Geneva: UNESCO/BIE.

Teixidó i Saballs, J. (2009). La introducció de las competencias básicas en el currículum: aspectos colaterales. *Organización y gestión educativa: Revista del Fórum Europeo de Administradores de la Educación*, 17(6), 6-9.

Tiana, A., Moya, J. i Luengo, F. (2011). Implementing key competences in basic education: reflections on curriculum design and development in Spain. *European Journal of Education*, 46(3), 307-322.

Wenger, E. (1998). *Communities of Practice: learning, meaning, and identity*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Whitty, G. (2010). Revisiting school knowledge: some sociological perspectives on new school curricula, *European Journal of Education*, 45, 28–45.
- Zabala, A. (2007). *11 ideas clave: cómo aprender y enseñar competencias*. Barcelona: Graó.
- Zabala, A. (2009). Desarrollo curricular de las competencias básicas: el ámbito común o de tutoría. *Aula de innovación educativa*, 180, 20-25.
- Zabala, A. (coord.) (2011). *Què, quan i com ensenyar les competències bàsiques a primària: Proposta de desplegament curricular*. Barcelona: Graó.
- Zoltán, D.(2008). *Estratègies de motivació en l'aula de llengües*. Col·lecció Manuals, 123. Editorial UOC.